

УДК 655.3.066.364

ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДІВ, ПРИНЦИПІВ І ПІДХОДІВ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ БАНКНОТНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Ст. Мілевський А.А.

Науковий керівник д.т.н., проф. Хімичева Г.І.

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета - вибір та обґрунтування принципів і методів оцінювання якості банкотної продукції. Завдання - проаналізувати фактори що впливають на якість банкотної продукції та визначити методи їх оцінювання

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є принципи і методи оцінювання якості продукції. Предметом дослідження є банкотна продукція, фактори що впливають на якість.

Результати дослідження. Відомо, що банкноти є засобом платежу, котрий більшістю населення в усьому світі розглядається як пріоритетний, незважаючи на тенденції до збільшення частки безготівкових розрахунків. Це пов'язано з такими факторами як традиційність, доступність, анонімність, зручність, комунікативність та безпечність.

Тому банкотне виробництво зростає в усьому світі, при цьому вимоги до якості цієї продукції постійно підвищуються. Проте напрямки щодо забезпечення якості цієї продукції постійно змінюються. При цьому основна увага розробників і виробників спрямована на боротьбу із несанкціонованим копіюванням та захистом.

Слід зазначити що захищеність банкотної продукції обумовлює безпеку щодо економічних втрат держави та населення, та втрати довіри до здатності держави захистити свою валюту.

Проведені автором дослідження доводять, що новітні технології, спрямовані на підвищення рівня захищеності продукції, шляхом появи нових захисних елементів. Такий підхід до банкотної продукції передбачає періодичну зміну його дизайну та системи захисту. При цьому, основними параметрами (факторами) на які потрібно звертати увагу при розробленні і застосуванні нових технологій є збільшення зносостійкості банкотної продукції. Це пов'язано з тим, що даний показник надає достовірну характеристику стосовно зношеності банкотної продукції, тобто визначає її стан щодо втрати основних її властивостей. Такий підхід дозволяє оцінювати рівень якості банкотної продукції.

В ході дослідження встановлено що основними ознаками пошкодження банкотної продукції є перебування їх в обігу у населення, торгівельних організаціях, банківських установах тощо. При цьому для контролю якості банкотної продукції, зокрема параметрів її зношеності доцільно застосовувати трирівневу систему контролю. На першому рівні контролюють водяні знаки, інтаглідрук, захисні стрічки, голограми, оптично змінні фарби, нумерація. На другому рівні контроль здійснюється за допомогою приладів, котрі перевіряють магнітні властивості фарб, захисні волокна, штрих-коди тощо. На третьому рівні проводиться контроль наявності, скритих зображення, особливості інтаглідруку, оптичних властивостей захисних фарб, а також автентичність всіх елементів захисту.

Висновки. Запропоновані вище результати досліджень дозволяють проводити комплексне оцінювання якісних і кількісних показників банкотної продукції, зокрема визначати рівень їх зношеності та термін обігу.

Ключові слова. банкотна продукція, методи оцінки якості, впливаючі фактори.

Література. 1. Постанова Національного банку України від 03.12.2018 № 134 Про затвердження правил визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України.

2. Банківська система /навч. посіб./ (Л.І. Катан, Н.І. Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); за ред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017.